

Mahjas weefis

Ar pascha wifuskehliga augsta Keisara weleshanu.

Mahjas weefis isnaht weeneris pa nedeku.

25. gada

gabjums.

Maksa ar peesabstifšanu par pasi:
Ar peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bes peesabstifšanas Riga:
Ar peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas weefis teel isdotis sestde-
nahn no plis. 10 fahs.

Maksa par studinashanu:
par weenas slejas smalku rakstu
(Petit)-rindu, jeb to weetu, to
tahpa rinda ceenam, maksa 8 kap.

Rebalzija un ekspedizija Riga,
Ernst Plates bilshu- un grammatu-
brutatapa un burtu- leetuwē pec
Pestera baltijas.

Rahditas. Jaunatlas siņas. Telegrafa siņas. Gelfshemes siņas. Karoga-šwebiti. Pilsētas padomes febrēšana. Billiga paribra nauda. Substija par juho manem. Amatneku palibidibas beediba. Dabrga andele. Lauzineelem par eewehroschānu. Kauschānās. Meera tešu nowadu eedalschāna. Aloja. Kurjemes rekruschu nem- schāna. Tebrpate. Peterburga. Wartchāna. Kijewa. Bologda. Arsemes siņas. Minschene. Londone. Bulgarija. Turzija. Kijna. Deenioidus Afrika. Amerika. Mahsu juheas un labds labums mums no tabm. Turgus siņas. Peelikuma. Schirschānās un mubichu. No jilmelu jiltu eefabstuma libds Bīdram. Graudi un feedi.

S i n a.

Ar scho 40to numuru sahkses beidsamais gada zetorknis nu par scho laiku maksa „Mahjas weefis“ ar Peelikumu 30 kap. un bes Peelikuma 30 kap. Ar peesabstifšanu par pasi nahk 35 kap. postes nandas Ernst Plates,

„Mahjas weefa“ atbildschais rebaltors un tbrashneets.

Jaunatlas siņas.

Baltijas domeni pahrwalde isfludina, ka 3. Nowemberi schini pahrwalde tapshot daschadi koki wairakfolischāna pahrdoti, un proti: is Talsu krona mescha 1640 osolu koki (11 dalās), tafseereti us 4671 rbf. 35 kap.; is Wirzawas fr. mescha 1597 osolu koki (7 dalās), tafseereti us 3283 rbf. 91 kap.; is Dignajas fr. mescha 1975 preeschu koki (1 dalā), tafseereti us 6296 rbf. 64 kap.; is Baldones fr. mescha 762 koki (1 dalā), tafseereti us 5792 rbf. 20 kap.; is Grobinas fr. mescha 1238 preeschu koki (2 dalās), tafseereti us 3698 rbf. 95 kap. un is Ruzawas fr. mescha 3862 preeschu koki (3 dalās), tafseereti us 25.344 rbf. 15 kap.

Kurseme. No Aisputes aprinka wakara pufes „Lib. Btg.“ pasneeds par fcha gada raschojumeem schahdas siņas: Labiba jaw wifa fawahka un ar fcha gada roschojumu wispahri nemot war ar meeru buht. Puhri (seemas kweefchi) un Stā un Tā nedekā fehtee meeschi ir teizami isdewuschees. Puhri swer 126 libds 130 mahrzināhm un meeschi 100 libds 110 mahrzināhm. Diwkanfchu meeschi swer libds 117 mahrzināhm. Ar kartupeku nonemschānu ari gandrihs ir jaw gatawi. Ari kartupeli tillab fawa labumā kā ari fawa daudsuma pehz brangi isdewuschees. Rahdā leekunā kartupeli isaugufchi, no tam redsams, ka daschi kartupeli fwehra 1/4 mahrzinas, daschi 1/2 mahrzinas un daschi pat 3/4 mahrzinas. No arsemes sortehm bija isaugufchi daschi kartupeli, kas fwehra 1 libds 1 3/4 mahrzinas.

Wehl kahds reits atgabijums peemināms, proti ka 24. Septemberi, kad 8 deenas no weetas bija lijis un 2 naktis bijuse naktsfalna, wehl atrada divi semenu ogas, weena bija pus eenah- tuse jeb pusgatawa un otra gandrihs eenahkufe. Ministru komiteja ari nodarbojotees ar jau-

tajumu, ka pamasnāht leelisko dserchānu, kas pee sematajahm lauschu kabrahm augtin aug, un dserchānas eestahschu flaitli. Kad šwalais eefschleetu ministris, walkšisekretars Makows, zetoja pa walsti aplahrt, tad winam daschas semtibas schini leetā eefneegufchas fuhdsibas rakstus. Schoš rakstus nu finansministris wifue jahidhinājis un nodewis ministru komitejai pahrspreeschāna.

„Nehwale.“ „Reb. Beob.“ sino: 30. Sep- temberi pulksten 6 rihtā atnāhza pee weefnijas, „Bee selta lauwas,“ trihs jaunekl, no kureem 2 islikahs biht studentu, un pagebreja, lai wi- neem dodot weenu istabu (mumuru). Kama- puistim bija aisleegts, weeseem bes zetafomas jeb zitahm kahdahm zetineeku mantahm dot weefnizā kahdu istabu, tapehz winsch fcheem jaunkungeem isflakdroja, ka winsch teem newarot istabu dot; bet fchee palika pee fawas pagehre- schānas un beidsot, kad trofni dsirdedamas kah- das deenastameitas bija peestrehjuschas, fahka ar darbeem namapuisim un deenastameitahm usbrukt. Domehr namapuisis istabu nedewa. Te stu- dents G. iswilla spalwu nāsi un namapuisim eewainoza waigu. Schi leeta tagad teefahm nodota.

Maklawā. Kā „Gološs“ sino, tad jaw preefch kahdeem gadeem us Maklawas-Nische- gorodas dselszeta lihnijas teel ar semes-malku (torfu) kurinātas lokomotives preefch pretfchu brauzeneem. Preefch ne-ilga laika ari us Maklawas-Brestes dselszeta lihnijas eefahkufchi ar semes malku kurināht. Tapat ari Tam- bowas-Saratowas dselszeta pahrwaldiba, lai waretu no leelahm isdoschānāhm par malkas kurināschānu isfargatees, ir nodomajuse ar nāstu kurināht.

Rahdā Kreewu awise stahsta, ka kahds W. J. Lichatschewa kungs, kas no fawa brahla esot 7 milionus mantojis, esot nodomājis lee- listu medischānu jeb jakti isrihlot; tos wajadsi-

gos furus un gehgetus winsch jaw esot eegab- dajees. Medischāna notifschot Dreles gubernā, Lwinas kreise.

Solotonofschia (Poltawas gubernā), Kreewu Maklawas awisei 27. Septemberi peenahkufe pa telegrafu schahda siņa. Schowninā ir atradu- schi preefch sinatnibas swarigu atradumu, prett ir atradufchi milšiga mamuta faulus. Mamuti tagad wairs nekur naw, preefch gadu tukfho- fcheem wini us mufsu semes dsibwojufchi; wini peedereja pee sikhonu jeb elefantu fugas, bet bija daudsi leelaki, ihsti milsi Deewa radibā.) Turce- nas uprawniks par laim dabuja pee laika ais- kawehi, ka mahnu-tizigee tautini schi milsu dsibw- neeka atrastahs atleekas nedabuja ispostiht.

Jekaterinoslawā. „Gološam“ no fchejeenas telegrafeere, ka Jekaterinoslawas gubernas ren- tejai schinis deenas atkal preefchitita stempelpa- pihru partija no ekspedizijas preefch walstispa- pihru fagatawofschānas. Bet 4 pakas, rublu 90.000 wehtibā, til bijufchas praista papihra ween.

Telegrafa siņas.

Parihje, 1. Oktoberi. Us tureenu is Stū- tari atnahkufchas siņas, ka Risa-Pascha fapul- zetos Albaneefchu wadonus isfajinājis, lai wini meerigi, bes pretofschānās, Dulfchinu ardotu. Seela Albaneefchu tautas fapulze drishumā gai- dama.

Dublina, 2. Oktoberi. Kara-pulki teel is- rihtoti, lai waretu lauschu nemeerus Ielandes wakara pufe apspeest. Saldatu pulki jaw us tu- reenu aigahjufchi.

Berline, 2. Oktoberi. Us tureenu atnahku- fchas siņas, ka Rims-Pascha Wahzu fuhinim grafam Hagsfeldtam fajijis, ka sultans no Tur- zijas trona atfajisfotees, tiklibds Giropas kara- fugi preefch Konstantinopeses parahdisfotees.

Gelshjemes ſinas.

Rigas Latweeſchu beedribas namā, kā eſam dabujufchi dſirdeht, ſwehtdeen, 26. Oktobri, buhſhot „karoga-ſwehtki“. Schini deenā kundſes, kaſ to wiſpahrigōs dſeed. ſwehtkōs apbrih- noto daiſo un dahrgo karogu iſgatawojufchas, klaji nodofſhot ſcho karogu beedribas preekſch- neezibai, un pehz tam beedribas karoga karhts tapſhot greſnota ar lihu, kuru minetōs dſeed. ſwehtkōs beedribas dſeedataju koris, kā otro goda algu, iſpelnijahs.

Rigas pilſſehtas padomes ſehdeſchana bija zetortdeenā, 25. Septemeri. Uſ deenas karht-ribu ſtahweja ſchahdi jo eewehrojami jautajumi:

1) Dſehreenu pahrdotawu aprobeſchoſchana.

Jaw 1. Janwari 1876. gadā walſtſpadome (Widſ. patentē Nr. 12, 1876. g.) bija nolē- muſe, gahdabt par dſehreenu pahrdotawu ſkai- tla pamafināſchānu, lai laudis taptu no ſchuhpo- ſchānas un palaidnibas attureti. Scho eeweh- rodama pilſſehtas dome pehrn ruden uſdewufe pilſſehtas waldei, kopā ar tirdſneezibas pahr- waldi, pahrdomaht, waj ari Rigā dſehreenu pahrdotawu ſkaiſli newaretu aprobeſhot. Pilſ- ſehta ſchim brihſcham ir 492 trakteeri, 129 dſehreenu bodes un 115 alus bodes. Pilſſeht- tas walde un tirdſneezibas pahrwalde, ſawu uſ- dewu pahrdomadamas, aſtinuſchas, ka trakteeri un alus bodes wiſpahrigai tikumbai ir maſal- ſkaidigi un ka to ſkaiſls tadeht nebuhtu apro- beſchojams; ſitadaki turpretim ſtahwot ar dſeh- reenu jeb brandiwihna bodehm — ta ſkaiſls, pehz winu domahm, eſot uſ wiſadu wiſi ja- aprobeſcho un nebuht leelaks par 80 nepeelai- ſchams. Pee tam mineta walde un pahrwalde doma, ka ne wiſās weetās pilſſehta deretu at- ſaut, dſehreenu bodes eetaiſht un tadeht lika preekſchā, wiſu pilſſehtu iſſchirt diwās datās:

a) fur nahloſchā 1881. gadā, beſ tahm jaw paſtahwoſchahm dſehreenu bodehm, wairē ne weena jauna un turpmā pawifam wairē nekahda ne- atļaujama un b) fur tikai aprobeſchots dſehreenu pahrdotawu ſkaiſls peelaiſchams. Pee pirmahs ſchkiras eſot japeeſkaiſta tahs glihtalahs pilſ- ſehtas datās, tapat ari tahs aſtatakahs, fur polizijas uſraudſiba apgrehtinata un beidſot tahdas weetās, kaſ kahdu labdar. eeſtahdu tu- wumā. Tadeht ſchini ſchkirā janem: wiſa Gelſch-Riga un tuwumā atrodofchahs eeſas Peterburgas un Maſkawas ahrpilſſehtās, kā: Peterſalas-eela, 1. Weiſchu dambis, Dſirnawu- eela, Nikolai-eela, Stabu-eela, Alekſander-eela, leela Meeper-eela un Daugawmala, tad leela Lahtſchu-eela, Meera-eela, Meeper-eela, Ferber- eela, Balifadu-eela lihds Wihtgrahwja dſelſſezeta lihniſai; tapat Rigas-Dinaburgas dielſſezeta dam- bis, Dinaburgas-eela, leela Kalna-eela, maſa Kalna-eela, Jauntreewijas-eela, Maſkawas-eela lihds pilſſehtas polizijas-aprinka robeſchaj; Damſſahzetawas- un Meſcha-eela; tad wiſa Jel- gawas ahrpilſſehta, iſnemot tikai aſmenu-eelu, wezo Ambaru-eelu, leelo Lehgera-eelu, Balifadu- eelu, Bauſklas-eelu, wezo Jelgawas-eelu, Jelga- was ſchoſeju un Saku-falu. — Pee otras ſchkiras, t. i. fur ari turpmā buhs brihw dſehreenu pahrdotawas tureht, eſot japeeder wi- ſahm ſitahm weetahm. — Pilſſehtas dome ſchim preekſchlitumam peekrita.

2) Dſehreenu un ehdeenu pahrdotawahm no- doſchānu noſpreeſchāna. Uſ pilſſehtas waldes preekſchā liſſchānu noſpreeſchā: a) trakteeru zaur- mehra maſku no 180 rbl. pa-augſtinahſt uſ 250 rubl.; b) eebraukſchānas-weetu un ehdamu leetu pahrdotawu zaurmehra maſku nolikt uſ 25 rbl.

un c) uſ iſhu laiku atklahjamahm dſehreenu pahrdoſchānas weetahm augſtako maſkas mehru nolikt uſ 25 rbl.

3) Beelikuma nodofchānas noſpreeſchāna preekſch- tirdſneezibas un amatneezibas ſihmehm un bil- ſtehm. Uſ pilſſehtas waldes preekſchā liſſchānu noſpreeſchā:

no 1. gild. tirdſ. ſihm. klahſt nemt 200% t. i. 53 r.	
„ 2. „ „ „ „ 20 „ „ 13 r.	
„ 1. „ „ bitetes „ 10 „ „ 3 „	
„ 2. „ „ „ „ 10 „ „ 2 „	
„ ſihktirdſneez. ſihmes „ 10 „ „ 2 „	
„ „ bitetes „ 10 „ „ 1 „	
„ I. kl. komija ſihmi „ 10 „ „ 2 „	

Wiltiga papihra nauda. Wiltiga papihra nauda bija ſchē Rigā ſtarp laudim iſplatita un muhſu polizijai ſinama tikufe. Pehz ilgahs pehtifchānas polizijai iſdewahs, 26. Septemeri wairaf zilweku ſakert, kaſ wiltigu papihra naudu iſplatijufchi. Pee ſcheem zilwekem ari tikufe atraſta leelaka ſuma wiltigas papihra naudas.

Wilnas kara-aprinka teeſas nodakā 26. Sept. preekſch puſdeenas, kā „Rig. Ztg.“ rakſta, no- tureja ſehdeſchānu labdā prozeſē pret leibgwar- dijas huſaru pulka ſaldatu Pauli v. Kröger. Winſch bij apſuhdſetē, ka 25. Dezemeri 1879.

g. Schwarz konzert-namā nebij paklaſſiſs kahda wirſneeka uſaizinajumam, iſeet iſ dahſa ahrā, ar min. wirſneeku runadams, paturejis papiroſu mutē un wiſpahrigi ne-eewehrojis no- ſajijumu, kā ſaldateem apeetes ar preekſchuee- keem (wirſneekem), ka bijs eeſchreēs un nizi- noſchi runajis par min. wirſneeku. Pehz ſchi notikuma apſuhdſetais nogahjis pee otra wirſ- neeka turpat konzert-dahſā un to praſſiſs, lai ſchim tal atļaujot tur palikt, bet pee tam wai- raf reiſēs ar ſawu roku aiſtirdams wirſneeka uniformu. Suhdſibas rakſts, atbalſtibameēs uſ kara-liſumu ſwodu 98. artikulu, pagebreja, lai apſuhdſeto noteſa uſ wiſu karhtas teeſibu ſau- deſchānu un ſoda darbeem zeetokſchāns 8—10 gadus, jeb ſabrikās 4—6 gadus. Bet kara- teeſa aſſina ſoda atweeglinatajus apſtahklus un noteſaja apſuhdſeto ſaldatu P. v. Kröger uſ dahſu teeſibu ſaudeſchānu un uſ 2 gadu nodo- ſchānu ſoda batalonā.

Suhdſibas par ſuhrmaneem, kā iſ nupat iſ- ſludinata ſludinajuma redſams, eſot eeſneeda- mas pee jaunata polizeimeiſtera, kolegijas-rahta barona Engelhardta kga, kam pahrraudſiba par ſuhrmaneem uſdota.

Rigas Latw. amatneeku palihdſibas beedri- bai ſwehtdeen, 28. Septemeri, kā „B. W.“ ſino, bija ahrkarhtiga pilna ſapulze, kurā nahza apſpreeſchāna jautajums par peedaliſchānos pee nodomatahs kopigahs Latweeſchu amatneezibas jeb techniſkas ſkolas. G. Puhzit kgs iſſkai- droja ſchahdas ſkolas jwaru, aiſtrahdidams u labumeem, kaſ amatneekem no tahdas ſkolas zeltoš, kā ari uſ to, ka ſkola, no wairaf beedri- bahm dibinata un weizinata, eemantotu wai- raf uſtizibas, nefa kahda priwatſkola. — Pee tam J. J. Zetinjſch wehl peebilda, ka winſch ar weenu ſkolotaju jaw pehrn ſapulzei liſufchi preek- ſchā preekſchlitumu par dibinajumu amatneezibas ſkolu, bet ka aiſ eeſpehjas truhkuma lihds ſchim warejuſchi tikai ſihmeſchānu mahziht; tomehr ari jaw ſcho weenu mahzibu beedribai nahlotees gruhti weizinaht, jo truhkſtot mudulu un ſitu drukatu preekſchlitumu, kaſ, ja toš gribetu ee- gahdateēs, dahrgu naudu maſfatu. — Kad wehl ari dahſi ſiti bija iſteikufchi domas, ka wiſ- pahriga Latw. amatneezibas ſkola buhtu waja- dſiga, tad gahja pee balſoſchānas, un iſrahdi- jahs, ka wiſi tahdai ſkolai peekrita. Beedriba

no ſawas puſeš atwehleja pirmo gadu 100 r. peepalihdſibas; bet beſ tam ari wehl dahſi beedri apſolijahs, peepalihdſeht ar kahdahm ſaminahm, dahſi pat wairaf gadus no weetās. — Libſ ar to noſpreeſchā, lihdsſchiniſo ſihmeſchānas mah- zibu pagaidam wehl turpinat un atwehleja preekſch- tam 50 rbl. — Tad uſ deenas-karhtibas wehl ſtahweja revidentu zelſchāna. Ezehla: Kr. Zeb- labſonu, J. Ziſcheru un Kergala.

Dahrga andele. Diwi ſemneeki, kā „Rig. Ztg.“ ſino, eebrauz Rigā un ee-eet kahdā wi- nuſi, lai pahrzeestu zelu gruhtibu deht waretu druſzin atſpirdſinateēs; to daridami wini an- ne-aſimiriſt ſawus pilnos naudas matuſ iſpla- tiht. Kahds tuwumā ſtahwedams ſchihdſiſch, kam eecribahs rebeš taiſiht, pee abeem lauzinee- keem peebeedrojahs, driht ar wiweem eeſaſiſtābe un winus uſaizina, waj wini negribetu par lehtu zenu pirkt ſmalſi pakaltaiſitu papihra naudu. Muhſu lauzineekeem eeſahlumā ſchis uſaizina- jums iſleekahs apdomajams, bet wini kaut kur dſirdejuſchi, ka par wiltu naudu taiſitaju atkla- ſchānu dabuhn maſku un lai ſchahdu maſku waretu nopelnihht, wini ſchihda uſaizinajumu peenem. Schihds nu lauzineekus aiſaizina uſ zitu weetu, kur winſch teem apſolahs pakaltaiſi- to papihra naudu dot. Pehz kahdahm ſun- dahm wini fanahſ norumatā weetā, ſchihds iſtu- rahs loti noſlehpumu pilns un luhds, lai wi- nam eeprreekſchu eedod 60 rublu, tapehz ka wina liſerants pakaltaiſito papihra naudu ſit pret ſkaidru naudu dodot. Muhſu abi lauzi- neeki ari ſchihdam tiž un tam eedod pagebretos 60 rublus. Schihds ahtri aiſſeidsahs un wehl lihds ſchim brihſcham naw atpakaſ nahjis. Muh- ſu lauzineekeem bija 60 rublu wehja.

Lauzineekeem par eewehrojānu. Sem ſchahda wirſrakſta „Nabjas weeſa“ 39. numurā eeſitis rakſts, kaſ mani, iſheit apakſchā parakſito kopmani — jo zita kopmana ar wahru Lai- winſch eš neſinu, — dehwē par „tā ſautu ſchwindela kuptſchi,“ kaſ lauzineekus beſtaunigi peekrahvjot; tahſal minetā rakſta, kā ſaprotams ar noſihmi uſ mani, ir runats no „nelaunigēem krahpneekem“ un ka „daudſ ſemkopji- iſ laimiau walſis apleezinajuſchi, ka kahds no ſcheem pa- gahjuſchā gadā winu gruhti pelnitus ſweedrus, wairaf ſintu wehrtibā, aprijis un tad Rigā droſchu perekli atradis, ſawus krahpneeka dar- bus turpina.“ To ari patš rakſtitajš apleezinot un uſſauz lauzineekeem: „Sargateēs, ka ſcho wiltneeku nagōš nekrihtat.“ Gribedams ſawu goda-laupifchānas- un apwainoſchānas- rakſtu padariht tižamu, rakſtitajš pee tam ſtahſta, ka winam ar 5 pubreem meeſchu gahjis. Schit ſtahſis, kā iſ apakſchā uſnemas leezibas redſams, ir netaiſns; eš patš pee ſcho meeſchu ſanem- ſchānas nebuht nebiju klahſt, bet mans weetneekš toš ſanehma.

PeHZ paſtahwoſcheem liſumeem ſadſihwē, bet wehl maſal klaji — laiſrakſtōš — naweenu nedrihtſt lamaht par ſchwindleri, wiltigu krahp- neeku u. t. pr., kam tahdi noſeegumi zaur tee- ſas ſpreeedumu naw peerahditi, jeb kaſ tahdi grehtu deht naw noteſats. Tadeht patš pa- ſewi protams, ka man, gribofcham, negribofcham wainigais goda-laupitajš pee kriminal-teeſas je- aizina uſ atbildibu. Schini weetā eš tikai tam par ſawu peenahlumu, zeen, publikai wehſtiht, ka eš lihds ſchim alaſch eſmu baudijis wiepat- rigu uſtizibu un ka man wehl ne ar weenu pe- ſchu andelē ſtrihdus naw bijis. Ir taiſniba, ka eš no K. krodſneeka puifcha pee Nowaſch Bahlina frogā par 3 rubl. 10 kop. puhā ir lihgu 20 puhru meeſchu, pehz tam, kad eš weenu

otru maifu biju apluhkojis. Ka stary fcheem meescheem 5 puhri bijufchi nederigi, to es lihgdams newareju sinagt, jo pahrdewejs apgalwoja, ka wisi meeschi esot labi. Kas notizis meeschus isberot Rigā, to es tikai wehlat dabuju sinagt. — K. krodineeka puifis raksta, ka winsch mahjās, t. i. K. frogā pahrbrauzis, dabujis sinagt, „kas fchee par netaunigeem krahneekem u. t. pr.“ Samlihs winsch tad nu fcho sinu fmehlis no K. krodineeka un leekahs ari, ka fchis par mineta raksta usnemfchanu gahdajis. Bet ar kahdu noluhku tas notizis, to zeen publika lehti nopratis no tam; ka K. krodineeks ar manim, fawu stiprako konfurentu andele, stahw fihwā eenaidā; tadeht winsch tif behdigi atreebees. Bet katrs lastajis jaw sinahs, zil ihfas kahjas tahdeem meleem. Dauds semneekem newar wis „winu grubti pelnitus fweedrus“ un turklaht wairaf simtu wehribā, apriht, bes ka tee pee teefahm melletu taifnibu. Es esmu pahrlcezinats, ka mani pasifstamee un andeles draugi ari turymal man dahwahs lihdsfchinigo ufstizibu, us meleem, kuru zehlons ir akls konfurentes-naids, nebuht neklausidamees. Ur zeemfchanu Fr. Laiwin, Topmanis Rigā.

Uf to netaisno apwainofchanu, kura issazita tani raksta „Lauzineekem par eewehrofchanu“ „Mahj. weefa“ 39. numurā, mums, apalščā parakfiteem, ka taifniba un goda-prahis to pagehr, ja-apeezina tā: „K. krodineeks“.

Ap Septembra mehnescha widu K. krodineeka puifis atweda uf Rigu 20 puhru meeschu, peerahdidams, ka winam pehz lihguma ar muhsu prinzipala, J. Laiwina Igu, par puhru jada-bon 3 rbt. 10 kap. Pee meeschu fanemfchanas israhdiyahs, ka 15 puhru bija tahdi, ka nolihgts, bet 5 puhri bija nederigi un, ja daudf, pee masas labibas peefkaltami; tadeht tos pawifam negribesa nemt pretim un ari ne-ibehra, bet minetais puifis luhdsā, lai tos nemot pretim, atpakaf negribot west un K. krodineeks winam dewis pilnwar, tos lehtaki pahrdot. Weidsot salihga par 2 r. puhra. Schos 5 puhrus pee ziteem meescheem nebuht nepeehbra, bet eebehra maifos. Tit par fcheem, ka ari par teem 5 puhreem winsch pehz nolihguma riktigi dabuja prenahkofcho naudu.

Ka mehs efam dsudejufchi, tad minetais K. krodineeks ir Laiwina Iga fihwakais eenaidneeks un minetais raksts tadeht war buht tikai atreebchanahs darbs.

Kopmana J. Laiwina Iga andeles pasihgi: J. Behrsin. G. v. Madafewski. G. Busch.

Kauschanahs Weera eela, atronahs kahda alus bode. Tur 28. Septemeri ap pulksten 1/28 eenahl saldats un isdser pudeli alus; bet newar to famalfagt. Sainneeks tadeht winu met ahra. Bet saldats atnahis kopā ar ziteem atpakaf; nu fainneeks winu fakahwis un ismetis atkal ahra. Weigas faradees leels puls saldatu un aplenkufcht mahju wisapfahrt, prasidami, lai laifshot tos saldatus ahra, furus bodi kaujot nost. Tee laudis, kas bij eelščā, nedrihsteja nahkt ahra. Aplenziji atkal newareja tift eelščā; logi un durwis bij aifflehti. Wini fahka logus un durwis eedaufiht un beidsot notika leela kauschanahs uf eelas. Saldateem neka nebij pee rolas, tadeht teem bij jalaischahs projam. Strahdneeki, kas bij apbrunojufchees ar pudelchm, kofcem, krahns keezekeem u. z. l., tos pawadija ar almenu mehtafchanu un hurra-kleegfchanu. (B. B.)

Rekrufchu newfchana. Ir israhdijees, ka to rekrufchu flaitls, kureem fchogad jalose,

daudf leelaks, neka eefahkumā usdofs, tadeht ari bij wajadfiga jauna isdalischana pa kantoneem.

„Wids. gubernas awise“ lafams fchahds fludinajums, kas stahjabs spehla pee fcha gada rekrufchu nemfchanas un pehz kura nahlahs dot:

Rigas	aprinč. 1. kant. no 775 lofet. 228
"	2. " " 402 " 119
"	3. " " 304 " 90
"	4. " " 286 " 85
Balmeeras	1. " " 361 " 107
"	2. " " 423 " 125
"	3. " " 270 " 79
Zehfu	1. " " 336 " 99
"	2. " " 236 " 69
"	3. " " 198 " 58
"	4. " " 264 " 77
Balkas	1. " " 254 " 74
"	2. " " 179 " 52
"	3. " " 256 " 75
"	4. " " 246 " 72
Berowas	1. " " 321 " 95
"	2. " " 298 " 88
"	3. " " 191 " 56
Tehrpatas	1. " " 506 " 149
"	2. " " 516 " 152
"	3. " " 309 " 91
"	4. " " 328 " 97
Behrnawas	1. " " 435 " 128
"	2. " " 203 " 59
"	3. " " 227 " 66
Wilandes	1. " " 312 " 92
"	2. " " 336 " 99
"	3. " " 334 " 99
Arensburgas	1. " " 524 " 155

Pawifam 29 9630 2835

Weera teesu nowadu eedalischana. Muifschneeku aprinka fapulzes preefchā kifufchās, tā eedaliht meera-teesu apgalalus jeb nowadus:

Balmeeras aprinkis eedalams 5 nowadōs, kuri tiftu fastahditi no fchahm draudfchm:

1. nowads no Balmeeras, Rubenes un Dikeem;
2. " " Straupes un Umurgas;
3. " " Limbascheem, Leepupes un Salazes;
4. " " Mas-Salazes, Alojās un Matihfcheem;
5. " " Rubjenes un Burtneekem.

Zehfu aprinkis tapat eedalams 5 nowadōs:

1. nowads no Zehsim, Ahraifcheem un Raunas;
2. " " Skujenes, Dfchrbenes un Jaun-Beebalgas;
3. " " Bez-Beebalgas, Chrgteem, Leeseras un Leepfalna;
4. " " Westenas, Behrfaunes, Kalfnawas un Gaudones;
5. " " Lasdones, Zefwaines un Lubahnes.

Balkas aprinkis ari eedalams 5 nowadōs:

1. nowads no Balkas, Chrgemes un Lugascheem;
2. " " Chweles, Trikates un Smiltenes;
3. " " Aumeistereem, Balzmares, Gaujenes un Belanes;
4. " " Lirfas, Gulbenes un Lejas muifchas;
5. " " Alufnes, Seltina un Opefalna.

Pahr Rigas aprinka eedalischana muifschneeku aprinka fapulze wehl nawa fpreedufi, bet atwehlejuft aprinka deputateem, meera-teesu nowadus norobefshot.

„Wehl is Alojās. Zeen. redakcija! Zuhfu awises 39. num. kahds W. D. is Balkas farakftijis kritiku, gribedams man peerahdiht leekulibu, ka tas, kas „Mahjas weefa.“ 36. num. esot aprakfites par Alojefchu kapfchahm, it ih-pafchi par nelaiķa Krogsemja Mita kapu, sne-efot taifnibu sinojis. W. D. k., gribedams pee-

rahdiht netaisnibu, faka: „nelaiķa meefigee rabi dsihwojot Alojās draudfē, Ungurpilefchu Sihpolu mahjā, kuri esot darijufchi no fawas pufes, kas wineem esot bijis eefpehjam daribt no mihtas firds, lihds fchim laikam u. t. pr. Wairaf reisu fcho wafaru redseju, ka nelaiķa mahfa un brahka feewa jo ruhpiģi un mihti publejabs ap nelaiķa kapa smilfchu gubinu, to apkofdami, gan daschu labu puliti us tahs stahbdami, gan fahlitēs norawedami.“ Ja zeen. W. D. k. nenems launā, tad man uf fcho ja-atbild, ka W. D. warbuht ir redsejis kahdu reisi minetos radus pee nelaiķa kapu apluhkofchanas, bet ne pee ihstas uskofchanas, jo es, ka weens no Alojefcheem, kurefch dsihwoju no Alojās kapfchahs, kahdu wersti attahstu un to labi sinu un pats esmu redsejis, nemelos. No tam zeen. lafitaji gan labi fapratihis, kad Junija mehnesi fcha nelaiķa kapu apmekleja daschi mahjas fkolotaji un fskrihwera lungi, kuri redsedami nonihkufchu un ihsti ne-uskoptu fawa ne-aifmirstama tauteefcha kapu, farunajahs, dahwinahit il katris pa dala kapitalu preefch kapa uskofchanas u. t. pr. Saprotama leeta, jo ja kape buhtu glihti uskopts, ka peenahlahs, tad gan laikam nekahdas dahwanas nebuhtu wajadfigas preefch kapa uskofchanas, bet kad ne-uskopts, ka peenahlahs, un nelaiķa pakalpalizeem naw eefpehja, to uskopt, tad sinams fchee mineteē fgi to gan labi faprata, ka zil nezil buhtu jaruhpejahs par fawa ne-aifmirstama tauteefcha kapa uskofchana. No gan palihds tahdas apfolifchanas, kad tahs neteef peepilditas. Tadeht faku: labaki buhtu, kad mehs pawifam wairaf nespreeftu par wina aifmigu fchahm meefahm, bet wehletum winam faldu dusu fawas dsimtenes wehfa flehpi.

Alojeets.

Bijufchahs Zehfu aprinka prahwestis un Gulbenes mahjitajs G. Schillings, 80 gadu wezumā, ir 28. Septemeri nomiris.

Kursemes wispahriga kara-klausibas gubernas komisija dara „Kursemes gub. aw.“ sinamu, ka aprinka komisijas fchahds terminōs usfahks fawas darifchanas:

Zelgawas	apr. 1. kant., Zelgawā 10. Now.
"	2. " " 6. "
"	3. " " 3. "
Baufkas	1. " " Baufkā 3. "
"	2. " " 11. "
Tukumās	1. " " Tukumā 7. "
"	2. " " 3. "
Talsu	1. " " Talsōs 6. "
"	2. " " 3. "
Kuldigas	1. " " Kuldigā 5. "
"	2. " " Saldū 1. "
Wentepils	1. " " Wentepilī 6. "
"	2. " " 3. "
Aisputes	1. " " Aisputē 3. "
"	2. " " 12. "
Grobinas	1. " " Grobinās 3. "
"	2. " " 10. "
"	3. " " Leepajā 6. "
Jaunjelgawas	1. " " Jaunjelg. 6. "
"	2. " " Jakobstātē 1. "
Julkstes	1. " " Grivā 6. "
"	2. " " Julkstē 3. "

Tehrpatē. Schini otra pusgadā Tehrpatē studeerejot pawifam 1,105 studenti. Pehz daschadahm mahzibahm wini nofchirahs tā: Deenawahrdu sinafchanu mahzabs 139 studenti, teefas sinafchanu — 210, politikas sinafchanu — 2, ahrestes sinafchanu 435, apteekeru sinafchanu — 90, wezas walodas — 52, filofofiju (prahtneezibu) — 1, fahidfinadamas walodas — 13, Kreewu walodu un rakstneezibu

— 5, valstsfinansējumu un statistiku — 46, vēsturi — 35, matemātiku — 20, ierīcību un zinātni — 6, dabas zinātni — 5, ķīmiju — 26, mineralogiju — 3, zoologiju — 4, sēnīšu — 12 un botāniku 1. Bez šīm studentu ir: 459 ir Vidzemes, 207 ir Kurzemes, 124 ir Igaunijas, 259 ir Kreemijas zīdām dabām, 36 ir Botu semes un 20 ir ārsemehm.

Peterburga. „Gološs“ pašneidī šahbu sīnu: Regaidot ir Sterinas un Peterburgu tika atvestas 700 kulu miltu, kas par 14 rublu kule tika pārdoši. Šai buščana dītu ceļpaidu atstāja Peterburgas miltu ierīcīneem, kas fawus miltu krājūmus libds tam bija aturejūšči atpakaļ, lai waretu miltu zenas paugstināht. Tagad irabdiēes, ka wehl 15,000 kulu miltu atrodahs. Zaur Sterinas miltu pārdošanā par 14 rublu kuli Peterburgas miltu ierīcīneeki tagad pārdoš miltus apasch 14 rublu par kuli, kamēr par ischetwertu miltu preešč tam wini prasija 15 un wairā rublu. Augšam mineta awise doma, ka zaur daschadām buščanām un rīkščanām milti dabragāki teefot pārdoši, nēla isiti wajadsetu prasit un maksāt.

— **Damstugis „Louise,”** sem kapteina Barmēstera un damstugis „Dallmann,” sem kapteina Dallmanna wadišanas, isbrauza ar to nodomu us seemeleem, lai waretu Sibiriju fāfneegt, bet ne-eešpehdami to isdarit, pārbrāufschī us Peterburgu atpakaļ. Karijas jūhra bijūse par dāudf ar ledu pilna.

Peterburga, 29. Septemeri. Kreemu Pet. awise nēf tuwakas sinas pār pulwera gangi, kas nesen atastis us Losowo-Sewastopoles dselszela, Aleksandrowskas stanzijas tuwumā, un bijis taitis deht Keisara brauzeena usperšanas gaisā. Šis gangis ešot jām 1879. gadā cetaitis un fastahweje ir dinahm ar dinamitu pilditahm nodalahm, no kureenes drahts aišweda us blakus ešofchu semes-zelu. Keisara brauzeeenam tuwojotees ganga weetai, lahdi tribs jūhgu rati steigšus peebrauza pa semes-zelu, un tad, pehz Keisara brauzeena aišbrāufšanas, dewahs atlal projām. Doma, ka ratos buhs bijūsi elektriska baterija (preešč pulwera ganga aišdedšināšanas). Elliskais nodoms ne-isdewahs, tadeht ka drahts pee rakšanas bija zaurdurta.

Reserwas wirsneeki. „Pet. Herolds” raksta tā: Nosajūmi par reserwas wirsneeku pabgrošūmu ihfā laikā ir gaidami. Behz jauna likuma katram wirsneekam, tiksichs scho tšchinu fāfneedšis, ir tešiba, istahtees ir aktiwa deenasta un likt peefkairitees pee fawa pulka reserwas; til teem schahs tešibas naw, kas baidi-jušči fawu mahzibu augstakās kara-skolās. Scheem wirsneekem par katru gadu, ko tee bijūšči kara-skolā, japaleē 1½ gada aktiwa deenasta, tikai tad teem brihw pār-ee reserwas wirsneekos. Bet sčee reserwas wirsneeki netop wis pa-augstinati libdsigi fawem aktiweem beedreem, bet wineem ja-istahda daschōs deenasta darbōs, us ko tos eefauz, praschana un isweiziba; tad tikai tos pa-augstina. Uniformas neh-šah, wineem atlaufs tikai deenasta darichanās; zītadi tas wineem stingri leegts. Ulgas wini arī til pa to laiku dabuhu, kuru pawada deenasta. Reserwa wineem japaleē, tā likums to nosaka, wiņu laiku, t. i. 15 gadus.

Finanzministerija nodomajot, tagadejos 25 rublu gabalus apmainit pret jaunām kredit- biletēm; jo tagadejo starpā atronotoes toti dāudf pakaltaišiti. — Jo projām ešot nodomats 10 jaunās serijas trešor-papīru isdot un tos is-

mainit pret wezajeem no 1873. g., kuru ter- minšch beidsahs nahkščā 1881. gadā. Taga- dejais finansministerijas pahrwaldneeks, geheim- rahts Bunge, gribot jaunās tresor-papīrus isdot us tahda pat pamata, kahds bij libdschīnigajeem. **„Baldibas Wehstnesim”** — tā „Gološs” sīno — preešč nahkščā gada ir usstahdits schahds budšchets: Isdōschanas aprehlinatas us 166,000 rbl., un proti: preešč lonahm re- dakcijas personalam 39,000 rbl., preešč mak- sahm libdschīnigajeem un korespondenteem 16,500 rbl., un preešč awises papīra, dru- kaschanas un isfubrišanas 110,500 rublu. Genemt zere 116,200 rbl. no awises abonee- reschanas un 51,000 rbl. par sludinajumeem, kopā 167,200 rbl. Tā tad paliktu papīri 1200 rublu.

Zectūnu wispahrwaldei preešč zectūneeku fubrišanas nahkščā gada nospreesti 760,000 rublu, kura suma pehz „Gološa” tā isdalahs: Preešč fubrišanas pa dselszeteem 340,000 rbl., ar damstugeem 184,700 rbl. un ar sir- geem pa leelo zetu no Zekaterinburgas us Tju- meni 115,000 r. Daschadu fubrišanas lih- dsjektu ustura, kā: plostu, laiwu, sirgu u. t. pr. 1881. gadā maksahs 119,237 rubtus.

Darba alga libdschīm dabuhn tikai tee are- stanti, kuri nosoditi ar aresti, kā arī Zectawas zectuma arestanti Peterburgā un Warscha- was kriminalzectūneeki un daschi ziti. Euro- pas Kreemijā un Bakar-Sibirijā arestanti kā algu nopelnija 1877. gadā — 165,500 rbl. 1878. g. — 200,900 r., 1879 — 177,800 r., Us nahkšču 1881. g. sčī cenahschana ap- rehlinata us 184,540 rubteem. Behdiga kara laikā arestanti isdarija it, cewehrojāmus darbūs intendant- turai par toti lehtahm zenahm. No nahkščā gada nosajitahs sumas nahk 108,423 rubtus walstskafai par labu 60,892 zectūneeku bu- šchanas pahrlabošanai un 13,361 rublis no- fajits Kijewas un Waslawas nodalahm kā godā alga par usjhtigu strahdaschānu intendanturai.

Galwas naudas atzelschana no waldbas at- sichts par nepezeeschāmi wajadšigu; tadeht tā eezebla komišū un usdewa tai, fastahdiht preešč- likumu, kā tā leeta buhtu isdarāma. Bet min- komišūjai nahkšahs toti grūhti, fastahdiht pilnigu planu, tā ka sčō no wisahm pusehm var wa- jadšigu atšhto reformu til ahtri wis newarehs isdarit. „Gološs” ir fastahdihts pahrskati pah to, zil walstei no galwas naudas eenahk, un kā wina isdalahs us daschadajahm eedšiwota- jūschīrahm. — Galwas naudu sčim brih- schām Kreemijā maksā 25,006,450 dwehseles, no kurahm atkrit 22 miljoni us lauzineekem un 3 miljoni us pilsehtneekem. Galwas nau- das leelums ir toti daschads. Tā par peemehtu senakee kroma semneeki (ap 10 milioni dweh- fetu) maksā 19—332 kap. un kopā libds 25½ mil. rbl. par gadu; senakee muischneeku dsimts- laudis (wahri par 10 mil. dwehsetu) 25—296 kap., kopā libds 23½ mil. rublu par gadu; Baltijas semneeki (546,222 dwehseles) 187—252 kap. u. t. pr. Lauzineeki pawisam maksā galwas naudas 53,456,899 rubtus 19½ kap. Pilsehtneeki maksā maks galwas naudas, nēla lauzineeki; katrs maspilsowis maksā tikai 8—91 kapiku, pawisam 1,45,730 rubtus; tas buhtu kopā ar lauzineeku galwas naudu pawisam 54,908,629 rubti.

Warschawa. Tur bijis 20. Septemeri plst. 4 zihā breesmigs sprahdseens, kas tureenas pil- sehtas dadas eedšiwotajūs toti isstrauzeja. Sa- trihzinajums bija til stiprs, ka weetahm loqu- rubtis isprahga. Sprahdseens bija mahzīs no-

lahdas fabrikas, kas atrodahs Nowo-Welnajas eelā, proti tur bija fabrikas damskatlis sprah- dšis. Wisa fabrika tagad isfkatahs kā breesmiga postaschā, kur starp ehtu un maschinu drupahm atrodahs nelaimigo strahdneeku libki. Sprah- dseens bija til stiprs, ka keegeli, dselsgabali, pat balki leelakā attahlumā tika aišspridšinati un pee koleem un ehtahm dāudf skabdes pada- ritas. No kam katla sprahdseens zehlees, naw wehl sinams.

Kijewa. Fastawas dselszeta brauzeenā, pi- mahs klases kupejā, 17. Septemeri sehdeja dahma un pawezs jahneeku ritmeistars un abi eepasinahs. Ustinowkas stanzijā dahma darija schandarmam sinamu, ka winai is zelafomas is- sagti 160 rubti, pee tam fajidama, ka waini- gais laikam bušchot winas zela-beedris; jo zela to kuhguse, lai brāufschanas biletē isnemot is winas zela-fomas. Pahrmeleja ritmeistaru un atrada wina jahbakā 1 simts rublu gabalu. Ritmeistars, to ceraudsidams, kehra tuhlin sehchā, is- willa wehl pazinu laukā un teiza: „Ja ešei atradūšči 100 rbl., tad sčē truhkstoschē 60.” Behz tam winsch iswilla rewolweri un labōs fahnds eeschahwahs ar lodi, kura tam us wee- tas padarija galu.

Bologda. Is Schwitschegodskas, Bologdas gubernā, teef Kreemu awisei „P. B.” rakstis, ka tur 20. Septemeri 2 senakee Kijewas stu- denti, Lisowksis un Grinewksis, kas preešč 2½ gadeem sinamo Kijewas studentu nemeem deht turp bija aišfubriti, tagad ir atkaišti un turklat dabujschī atkūschānu, jeb kura katrā uniwērsitetē eestahtees, lai fawu studēeschānu waretu beigt, tikai kad wini grib eestahtees Ki- jewas uniwērsitetē, tad wineem wajaga eepree- schu isdabuh tureenas generalgubernatora at- wehleschānu.

Ahrsemes sīnas.

Minchene. Walsts nemeerneeki Wahzija wehl arweenu rauga fawas galwas pazelt, lai laudis pret waldbu waretu usmusinaht. Tā par peemehtu Minchenes pilsehtā us eelas stubreem atrada islipinatus isfludinajumus, kas laudis us dumpi- grib fajelt. Isfludinajumi ir deesgan gari un ar weenfahršchem melneem rakšchem drukati. Lec- kahs, ka sčee isfludinajumi no walsts nemeer- neekem ir Berlinē drukati un no tureenas us Minchēni peefubriti.

Londone. Tureenas awises pastahsta schabdu atgadijumu. Us kahda Anglu damstuga „Wo- wen,” kas starp Hongkongu un Australiju brauz, tika atklatē breesmigs nosēdšigs nodoms, kas par laimi nenahza pee isdarichanas. Starp pasaschereem jeb zelotajeem, kas Singapore bija us mineto lugi nahkūšči, lai waretu us Hong- kongu libds brāukt — starp sčeeem zelotajeem atradahs arī 26 Kihneeschu jūhras-laupitaji, kuri fawās zela-fomas bija paslehpūšči 25 mahzinas pulwera, 11 lahdetus rewolwerus un daschus zitus eeroščus. Sčee 26 Kihneeschu jūhras-laupitaji bija nodomajūšči, wisus us luga buhdamos zilwekus nokaut, paschu lugi aplaupit un tad aišdedšināht. Us luga atra- dahs kahdi 100,000 rublu flaidras naudas un 313 Kihneeschu zelotaji, kas ar fawu Austral- lijā eepelnito nāudu tagad us Kihnu brauza. Sai mineteem 26 laupitajeem buhtu palihgi, tad ziti laupitaji, netahlu no Hongkongas, fawōs lugiščōs gaidija, libds minetais Anglu damst- ugis atbrāufschot. Par laimi kahds no Kih- neeschu zelotajeem dabuja eepreešču noklausī- tees, ka laupitaji fawā starpā par luga aplāu- piščānu sarunajahs. Winsch to pastahstija luga

lapteinam, kas azumikli peē wajađsigeem lib-
dsekteem lebrahs. Laupitaji tika zeeti fanemti,
uf Pontongu aifwesti un tur teefahm preelſch
likumigas nofodifchanas nodoti. Teefu ifmelle-
ſhana wehl naw beigta.

Bulgarija. Arweenu nahf ſinas, la Bul-
garija ſtiperi riſhojabs, lai waretu iſdewiga brihdi
buht ſagatawojuſchees uf karu. Daſchas awi-
ſes ſino, la Bulgari nemaſ neſchautotees, la
wareſhot pawifam no Turku juhga atſwabina-
tees un ſaweenotees par weenu walſti, proti
Leel-Bulgariju, wini tilai gaida, lai Turzija lee-
lakas juſas iſzeltos jeb karſch eefahktos.

Turzija. Kamehr leelwalſtis pahſpreeſch Tur-
zijas beſlaunigo, pahdroſcho atbildi, ko wina
tahm laiduſe, tamehr Turzija ſcho pahſpree-
ſchanas laiku iſleeta preelſch tam, lai waretu
ſaweem kara-pulkeem lehgerns apſtuprinaht Mon-
tenegreeſcheem preti. Nahdabs, la Skutareſ
pahrwaldneeka iſtaikſhana, la Demans-Paſcha
Turku kara-pulkus ſapulzinahſhot uf 20,000
kareiwjeem, iſrahdabs par pateſu un la ſchi
kara-pulku ſapulzinahſhana tagad jaw notilufe
jeb drihſuma notiks. Kad nu apdoma, la beſ
tam Albaneefchi ſawus kara-pulkus tura labi
apſtuprinatōs lehgerns, tad weegli ſaprotams,
kapeh; Montenegreeſchi weeni paſchi negrib ee-
ſahkt karot. Pa leelakai dalai Turku kareiwji
paſtahw iſ niſameem (Turku kahrtigu ſaldati);
katofu ziltis gandrih wiſas atrahwuſchabs; kas
no wineem wehl kara-deenahſta ſtahw, tee ſtahw
pee Tuſchi. Geſch un pee Dulſſchinas atro-
nahs beſ Turku kahrtigeem ſaldateem kahdi mu-
hamedanu Albaneefchi. Sche, atkal peerahdabs,
la Albaneefchi naw wis til weenprahtigi, ta
to daſchas awiſes mehds iſdaudſinaht

— Iſ Konſtantinopeles teel ſinotē, la Tur-
zijas ſinaſminiſteris kahdam Bettendorſam eſot
uſdewis, lai ſaſtabdot ihpaſchu komiſiju un ar
to pahtraugot Turzijas banku; jo Turzijas wal-
diba domajot, la ſchini bankā daſchas nekahſti-
bas eraduſchabs,

Aihna. Draudſiga ſatilkſchanabs ſtarp Kree-
wiju un Aihnu wairis neleekabs par tabdu, kas
ilgi paſtahwehē. „Pet. Her.“ ſcho buhſchana
pahrruadams rakſta ta: Kreewijas leetas ar Aihnu
gan knapi buhs uſ meera zeiti kahrtiba eegroſa-
mas, bet drihſ gan wajađſehs ruinaht, lai Aih-
nas waldbu waretu pahrlleezinaht, la notaiſiti
noſihgumi jatura un la tee naw wis peh; pa-
tiſſchanas atmetami jeb paturami.

Beh; ſinahm, kas no Peſingas atnahluſchabs,
ſpreeſhot jaſaka, la Aihnas wezala Peiſa-
reene un prinzijs Iſchans eſot ſtiperi apnehu-
ſchees, la karſch ar Kreewiju ſahltams; wini
ir ſapulzejuſchi kara-ſpehku no 100,000 zil-
weku un ne maſumu ne-efot lepni uſ ſchabdu
leeku kara-ſpehku; bet Anglu palkawneekē Gor-
dons, ko gribeja ezeelt par Aihneefchu wirſwa-
doni, ja karſch ſtarp Aihnu un Kreewiju iſzel-
tos, un Aihneefchu kara-pulkus pahrraudſijis,
pateizabs par wirſwadona godu, jo ar tabdeem
kara-wihreem, kas neprot muſtureht un wairal
lihſſinajotees nolukufcheem dedelneekēem neta ſal-
dateem, newarot karu weſt, pirmo leelgabala
ſchahweenu iſdirduſchi wini tuhliſt aismuktu
krubmōs.

Beh; Gordona domahm, ja karſch ſtarp Kree-
wiju Aihnu iſzeltos, Aihnas walſtis uſ wi-
ſadu wiſi iſputeteti; ja tad wina wiſus
ſawus ſpehkus lihds beidsamam fanemtu,
tad tomehr wina knapi waretu peozus gadus
turetees. Diwi mehneſchu laika buhtu wiſas
Aihnas oſtu pilſſeſhtas Kreewijas rola. Kad
Kreewija ar Aihnu eefahktu karu, tad peektiku,

ar kahdeem 12,000 ſaldateem, leelaks kara-
ſpehks Kreewijai nobuhtu pret Aihnu wajađſigs.
Kratu deenu Giropa gaida, la karſch ar Aihnu
ſahlfēes. Daſchi doma, la Anglija nahlfſhot
Aihnai palihgā, bet ſchahdas domas iſleekabs
weltas, jo Anglijai buhtu andeles ſina ta lee-
laka petna, tad Aihna tittu ſakauta.

Deenwidus - Afrika. Jaw pahri reisu titam
ſinojuſchi, la Angleem Deenwidus Afrika ſajetabs
nepatihlami nemeeri. Anglu awiſes par teem paſneeds
ſchahdas ſinas. Baſuteeſchu nemeeri paleel ar
weenu leelaki, jo wiſi meſchoni tureenās apga-
balā ſajehluſchees kahjās un ar Baſuteeſcheem
ſametufchees uſ weenu roku. Geſahltumā ne-
meeri bija ſajehluſchees tilai Baſuteeſchu ſemes
wakara puſe, bet tagad ari Baſuteeſchi rihta
puſe un iſ Drakena-kalna peebedrojuſchees.
Komifars Brawalens ar diwi meera-teeſneſcheem
un kahdeem 100 ſaldateem uſ Kofſtadu aiſde-
wahs, lai waretu Baſuteeſchus apmeerinahht, bet
welti. Wini (proti Brawalens u. t. pr.) naw
eefpehjuſchi no Baſuteeſchu ſemes ne atpatal
atnahkt; wini peefpeeti tur palikt, lai gan ſchim
brihſcham wehl broſchā weeta atrodotees, tomehr
neſin, zil ilgi. Baili Maru un Karigtens Ma-
ſetangā ar ſaweem kara-pulkeem neta naw iſda-
rijuſchi, wineem bija til jagabda, la meſchoni
til wineem ne-uſbruht un winus neſakauj. Mo-
hales Gata un Giroppeſchi, kas tur atradabs,
tika atſwabinati no tahtlahm meſchonu uſbruk-
ſchanahm. Pee ſchi atſwabinaſchanas darba
Angli paſaudeja 10 kareiwjus, proti diwi tika
nokauti un aſtoni tika eewainoti.

Angli tagad Afrika ſapulzina kara-pulkus,
bet no kahdas meſchonu ziltē wini negrib ſal-
datus peenemt, tapeh; la tee naw uſtizami.
Beigās wehl japeemin, la wehl zitas meſchonu
ziltis grib pret Angleem ſajeltees, kapeh; An-
gleem ari deeggan ruhpes tilab par efoſcheem
nemeereem la ari par gaidameem nemeereem.

Amerika. Ka daſchas Amerikas awiſes ſino,
tad Zann-Melſitas walſti, kahdas 30 Anglu
jubdſes attablu no tureenās galwaspilſſehtas
Santa Ju, tika atrahſt kahds zeemē, kas uſ tab-
du ſemesgabalu uſbuhwete, tura ſelts atrodabs.
Baſchu zeemu ſanz Blazitas un tad preelſch
ſchi zeema mahju buhweſchanas almeni tika tur-
pat iſ ſemes iſlauſti, tad ari ſchinis almenis
atrodabs ſelts, ta la katras mahjas almeni ſa-
tura wairal mahjinas ſelta. Santa Ju as guber-
nators nogahjis ar kahdeem iſſcheneereem uſ mineto
zeemu, lai waretu iſ tureenās ſemes un alme-
neem ſeltu iſraht. Darbi jaw ſahkti un jaw
par kahdeem 6000 rublu ſelta eſot iſra-
luſchi. Mahzina no ſchi zeema ſemes jeb no
ſchi zeema almenēem jaw teekot ar 3 rubleem
aſmahkata. Ta atkal jauna ſelta ſeme uſeeta
un kas wehl jo wairal eewehrojams, ir tas, la
wiſu zeema ehlu ſeenas par wairal mahzinahm
ſelta ſatura. Iſhtis ſelta zeemē.

**Muhſu juhras un kahds lobums
mums no tahm.**

Jaw no pawafaras ſahlot Melnas juhras
apgabalā ir kotti ſilts, daba wiſs drihſ atmetabs
ſaiſch un ahtri ſahlt augt ſahle un ſehjumi,
pat zilweku ahrihs wiids pahrwehſchabs, paleel
dſeltans un ſliktats; bet rudeni, tad ſahlt pa-
likt wehſals un teertainſch, wiſs atkal ſahlt at-
dſihwotees un atſpirgties.

Zapat ari labiba ſche kotti ſpehziggi aug
ne maſal la ſahle; labiba paſtahw wiſa Mel-
nas juhras peekraſta bagatiba, ihpaſchi kweeſchi
iſaug ſche leekā mehra. Kweeſchi aug ſche da-

ſchadi, par peemehru; ſeemas un wafaras kwee-
ſchi, kantainee un uſſainee kweeſchi, tad Turku
kweeſchi u. t. pr. Turklahht Melnas juhras ap-
gabala atronahs wehl dandſ ſemes, kas pawif-
am nekeel apſtrahdata nedſ ſebta, ta la rik
puſe no wiſas ſemes teel apſtrahdata un kopta.
Gar Melnas un Mowas juhras kraſteem,
gar Beſarabiju, Cherſonez, Taurijas un Jela-
terinoburgas gubernahm, no Donu kaſaku ſemes
lihds Mowas juhrai ſteepjabs plati, bagati wi-
na dahſi, la tos par peemehru pee Donas kaſ-
darſkas ſtanzijs ſlaita ween lihds 2000 wiſna
dahſu. Krimas puſſalā ari aug wiſadi
ahboli, pluhmes, kirſchi, aſelſines, zitroni un
wiſadi reekſti.

Beidſot Mowas juhra pee Liſchakas upes
eetelas atronahs wiſadas ſiwis, gan leelas gan
maſas, gan juhras gan upes-ſiwis; Mowas
juhra ir til bagata ar ſiwim, la dandſreis ga-
dahs ar weenu wilzeenu iſwilkt wairal tuhſto-
ſchu ſiwju un ſwejneekēem ir peegreis leelaka pel-
na neta wina iſdoſchanas par iſſu ſeemas laiku.
Melnas juhras peekraſti ir ari bagati ar ſahli
un almenu oglehm. Tad wehl pee wiſa ta, ko
nupat minejam, peekraſtam pee Melnas un Mo-
was juhras tabs upes, kas iſtel no eefſchi-
gahm Kreewijas gubernahm un ir kotti derigas
preelſch kugofchanas, la Dneſtra, Bugā, Dnepra
un Dona, kas tel jaur augligahm Kreewijas
gubernahm. To wiſu eewehrodami pilnigi ſa-
protam, no zil leela ſwara Kreewijai ir Melna un
Mowas juhras un zil dandſ bagatibas atro-
nahs wina peekraſtōs.

Schejeenas eedſihwotajeem wajaġa buht uſ-
manigeem un ſapratigeem, tad wini grib fanemt
un ſew par labu iſleetaht wiſus tos bagatos
augtus, ko daba wineem paſneeds; bet turklahht
wineem ari wajaġa ſinaht ſawus bagatibas no
ahſemneekēem aiſtahweht, tapeh; la Melna juhra
jaw ne-atrodabs tahdā meerigā puſe la Balta
juhra, bet Melna juhra ſtahw ta la uſ kruſtu-
zeem, ſtarp dandſ un daſchadahm walſtim. Pa
Melnu juheu brauz Greeki un Armeneetis, Ru-
meneetis un Perſeetis, Anglis un Franzijs.
Ahſemneekē jaw nemihle braukt garam ne-aiſ-
tizis, kas winam iſleekabs labs un derigs. Uſ
tam wiſwairal iſeet Greeki, Armeneefchi un ſchibdi.
Schihm tantahm ihpaſchabs puſes jeb ſemes waj
nu pawifam naw jeb kotti maſ. Iſpaſchi ſchib-
deem, teem ſawus ihpaſchabs ſemes pawifam
naw, tadeht naw nekahds brihnumē, la Melnas
juhras peekraſtu bagarba winam azis ſprau-
ſchabs un eekarſe wina mantas kahrtibu, ta la
ſchejeenas eedſihwotajeem ruhpiġi jaſlatahs, ja
negrib ſawus taſchojumus par neeka zenahm iſ-
dot un no tahdeem uſmahzigeem un iſweizigeem
kupſcheem liktees apmahnitees. Pee tam Meln-
juhreeſchus jo wairal apgrubtina ta buhſchana,
la tureenās eedſihwotaju ſlaitlis naw leekē, pat
ſemetu wakara puſe, tur jo wairal eedſihwotaju,
tilai iſnahht kahdi 30 eedſihwotaji uſ kwadrat
werſti. Par Melnujuhreeſcheem peh; tantibas ru-
najot jaſaka, la wini ir daſchadi. Pa leelakai
dalai ir Kreewi iſ Maſ-Kreewijas un kaſaki iſ
Donas, tad Beſarabija dſihwo Moldaweeſchi un
Walaki, Krima Tataru un ſchibdi; Melnas juhras
pilhſehtās pa leelaki dalai ir eedſihwotaji
Greeki un ſchibdi. Uſ Melnas juhras kraſteem
ir eekaiſitas dandſ kolonijas (nomefchanahs wee-
tas), kur dſihwo Bahzeeſchi, Bulgari un Serbi.
Lai gan Melnas juhras peekraſti ir apdſihwoti
no wiſadahm kauſchu kahrtahm un ziltim, tad
tomehr tur wed deeggan jautru dſihwi un darba
laika trubſti roku, kas fanemtu wiſus tos au-
gtus, ko daba wineem paſneeds. Labiba wehl

naw gatawa, kad jaw ta teel uspirkta tillab no Kreewijas la ari no ahrsemes uskuptscheem, tapat ari suwis teel daudstrei epreekschu pahrdotas, proti us nahlamu sweju; wilna un aitu abdas, tahs jaw latru reisu teel epreekschu pahrdotas, tadeht wajaga buht loti usmanigeem pee pahrdofchanas un pee fawu pretschu wehrtibas aprehkinaschanas, lai waretu fawas prezes pahrdot rittigeem un labeem andelmaneem un issargatees no dascheem schwindelmaneem un tahdeem uskuptscheem, no kureem teel daudstrei peektrahpti.

Schejeenas Mas-Kreewi jeb kasaki nemible wis flubinatees jeb steigtees, preekschu fewim lo labu isdaribt jeb eegubt, ta par peemehru tahdi, kas dshwo gar upehm, kuras preekschu lugofchanas loti derigas, nereti fawas mantas wed ar wehrticheem, gar teem pascheem upes kraasieem us pilssehtahm. (Schejeenes eedshwotaji leeto tilai wehrtichus preekschu braukfchanas un ar teem wini ari apstrabda fawus nepahrdofchanas un bagati augligos laulus.

Kubrtiba un nesapratiba schejeenas eedshwotajeem ir daudstrei par eemeftu, la wini pasfaude labu datu no faweem bagateem semes raschojumeem un no fawas pelnas, ta par peemehru no faweem bagateem wihna dahrtseem wini ne-istaisa neweena spainu laba wihna, nedf ari fagatawo preekschu iswefchanas us ahrsemehm. Preekschu wihna usglabafchanas wineem truhfti pagrabu un ari stipru tranku, tadeht wini fawu wihnu newar us ilgaku laiku paglabah; kas alleek preekschu pahrdofchanas, tas ir frijchs un nenogulejees, tadeht drihs faskahbst un aiseet boja. No labalahm ahrsemes sortehm ir poteti wihna loki tilai us Krimas pussalas, tadeht naw nelahds brihnum, la wis schejeenas wihns teel leetats kwafas weeta un nereti pahrdots par 15 kapeifu spainis.

Turpreti pee labakas isstrabdafchanas un aplopfchanas, neta fche teel strabdats un lopts, buhtu libds 3 milionu spainu wihna, no kam ihpaschneeftem eenahktu leela pelna.

No teizameem un bagateem klajumeem, no winau sahles un feena Melnjubreeschi tilpat mas few par labu isleeta, lai gan taifnibu fatot fche eewesti Kreewijas labalahs fugas mahju kustoni, bet wehl tahli no ta mehra un flaitta, lo fche waretu lopt un andsinah. Ukrainu jeb Melnas jubras wehrtichi knapi til peeteel preekschu Peterburgas, Maslawai jaw teel tee widejakee un zitahm pilssehtahm kahdi ween atrodabs. Mas-Kreeweem tee wismitalee kustoni ir aitas, kas ari Melnas jubras klajumos teel turetas leela mehra un turklat no labakas fugas, tomehr tahs Melnjubreescheem atmet mas pelnas. Sawas smallahs ruhnu aitas wini zehrp tilai weenu reisu par gadu, kamehr Tambowneeki un Saratowneeki fawas prastahs un ruhnu aitas zehrp diwreis gadu. Melnjubreeschi netaisa nelahdas kurtis nedf buhdas, kur aitas par seemu waretu eedshit, tadeht baidahs, la pa otu reisu wilnu zehrpot aitas par seemu nenofalstot, jo tahm tillab seemu la wasaru jadsihwo sem klajas debese. Zaur to saudo trescho datu wilnas no fawahm aitahm.

Pee tam Melnjubreeschi loti mas jeb pawifam nemasga fawas aitas, bet gaida, libds winas paschas ismasgajahs, jeb isdien weenu jeb diwi reif zaur upi un ar to ir deesgan, ta tad paleel wilna netihra, kahda bijuse. Tahda buhshana wilnas masgafchana un tihrtichana ja-isdara pascheem pizejeem, lai tee buhtu Kreewijas jeb ahrsemes kuptchi, tadeht sinams, la no wilnas pahrdewejeem par to teel deesgan

labi aismalfats. Schejeenas kustonu tureschana un winau labumu eewehrtichana un paschschana Melnjubreescheem ir wehl tahli nepee-ectama.

Almenu ogles, kas leela mehra gul Melnjubreescheem apafsch kahjahm, libds schim naw nelahds augtus atmetuschas, tapeh; la tahs ne-teel isleetotas. Dshwo libds ne-ismehrojama bedfinajama materialam, tomehr kurina fawas dshwojamas ehlas, malfas truhluma deht, ar kustonu mehlfleem.

Gandrihs wismasal auglus un labumu Melnjubreeschi panahk no fawas augligahs semes, weentahrt la wina neteel labi isstrabdata un iskopta, otrkahrt pahra la seme paleel ne-aria un nesehta; deht flittas isstrabdafchanas un palaisas semes schejeenas labiba newar iszeet wasaras karstumu un eedshwotaji daudstrei paleel bel maises. Gandrihs nekur Kreewijä til beeschi negadahs ne-augligi gadi la Melnas jubras apgalas, kur ir wislabaka un augligaka seme, tomehr gandrihs latrs augligs gads ir ne-augligs.

(Turpmal beigums.)

Dserfchanas launums.

(Si Kreewi walodas tullote.)

Kreewijä frogi jeb schenki aug la fehnes peh; laba leetus un lauschu labprahiba teem ahtri peektrih; tomehr ta ir flaidra leeta, la dserfchana fainneejiba stipri flahde semkopjeem un amatneeftem. Frogi laudim leelu datu mantibas aprij un ta nauda, kas dascham labam aiseet par dshreeneem, nereti peetitu preekschu us-turas us wairal mehnescheem. Tahda wihse par kahdahm preezigahm (bet Deems sin, waj preezigahm) deenahm, lo kahds fainneeks dserfchana pawadijis, peenahlahs wisai fainci badotees, pat wairal mehneschu. Si fchi atgadijuma jaw flaidri redsams, la dserfchana breefmigi launa, un wina war atnest wehl launalus auglus, ja pee laika ne-aydomajahs.

Kad prahts eeradinajees, pee dserfchanas eefortinatees, tad dserfchana grubti atstahjama. Dsherajis faprotams nodser wisu naudu, kas ir wina sinä un peh; tam, kad nauda isgahjuse, isgafina par dshreeneem leetas un wisu, kas wihinam ir, lai ari buhtu deesin zil dahrgas. Sawas flahpes peepildidams dsherajis ahtrali nemitejahs, libds naw apdsheris, kas ir apdsherams. Meh; gandrihs latru deemu peedshwotajam, la pahrtikufchi laudis, eedewufchees dserfchana pahrtikufchahs par noscheshojameem nabageem. Kad zilweks fawu dsherumu isgulejis, tad winam faprotams launs par fawu dserfchana.

Ka rahdahs, schini gadijuma wajadsetu stiprati fanemtees pee darba un ar to pahrlabot fawu fainneejibas buhshana, bet leelaka data to nedara; wini fanem wisus speklus preekschu ta, la waretu no jauna peedsertees un tahda wihse eekschu fewis noklusinah to launu, kas winus moza. Ar schahdu nodomu diwi, trihs reifas peedshrees zilweks peh; tam jaw mel ar roku us wisu un eet us preekschu pa pasuschanas zeku, ne-atshidams labu nedf zensdamees peh; atshshanas, lo winsch dara. Schahda buhshana winsch gataws us wiseem nelabeem darbeem; tahds zilweks doma pat; fewi dshwwo kapä bahst. Bet tas wehl naw tas weenigais, ar dserfchana peesitahs daschadas wahjibas; dsherajis nereti fajuhl prahta un padara few galu. Naw neta flittaka par dsheraja famaitato garu; wina mogidamais launs newar libdsimatees ne ar kahdahm zitahm molahm un breefmigi murgi winam nedod meeru ne deenahm ne naktim. Dsheraji mirst ahtrali, neta wineem nedserda-

meem buhtu jamirft un ta tab pa-ihfina fawu dshwwo.

No wisa ta flaidri redsams, la dserfchana un dsheraju buhshana ir loti eenihstama; bet kapeh; laudis padodabs, peektrih dserfchanai? Schahda peektrichana jeb padofchanahs war daschada buht: weens dser no swehtku swehtschanas un laifkuma, otts no mulkibas, treschais no firdschsteem, zeturtais no preeka; bet wisf fchee gadijumi ir negehligi. Waj tad dserfchana war pamasinah firdschstus? Peedsheris zilweks gan aismirft firdschstus, kamehr peedsherrees, bet firdschsti ispele ahrupse ar wehl leelaku spehku, kad dsherums isgulets. Kahda tad nu pelna no dserfchanas firdschstos atlegahs? Tapat preeklos. Waj preeki buhs mihtaki, kad zilweks peedserahs? Ne buht ne, turpreti preeki tiks dserfchana nonahweti, tapeh; la dsherumu isgulejuscham zilwekam dsherums pahrtikufchahs par launu. Ar wahrdu fatot, flatees us dserfchana la gribedams, bet par labu tu wina newari usteift.

Uf tam ari atbalstahs lauschu paruna: „Dsherajam jubra libds zetgaleem.“ Schee wahrde ta faprotami, la peedsheruscham zilwekam wisf weenalga, winsch gataws us wiseem nedarbeem un ne-aydomajahs neta pret kahdu launu darbu, tapeh; la no dsheruma pahrtikufchahs zilweks ne-atshst flaidri fawus launa darbus. Otra lauschu paruna fala: „Dseri libds dibenam, neta dseri labu.“ Schi paruna ta faprotama: kas palizis par dsheraju, tas nomirs par dsheraju, kad ne-astahs pee laika dserfchana. Wehl kahda lauschu paruna: „Dser, bet prahtu nenodser!“ Kapehe kahdu reisu ne-eeftert, par peemehru dshiras, swehtkos, fabeedribas, bet pee dserfchanas newajaga ne par lo peektertees. Inihzinaht wisus frogus naw eefpehjams, tee dascha sinä wajadfigi; bet wina flaitli pamasinah gan deretu, lai dserfchana nedabitu eefaktotees. Brandwihns ir derigs preekschu dascham waja-dshibahm: daschu reisu bes wina gluschu newar isstift, par peemehru stipra auksta laika jeb peh; grubta darba, kad fajuhl wajadshibu, noguruschus speklus atspirdsinah. Daschas reifas, kur brandwihnu mehds dser, deretu dser alu, kas daschada sinä labaks par brandwihnu. Kahdas gubernas kreise mehds swehtkos, kahdas un zistas dshiras brandwihna weeta dser alu.

Lai Deems dod, la brandwihna dserfchana Gelfch-Kreewijä ne-eeftiprimatos, bet ar kattu gadu masinatos. R. Kreepi n f ch.

Zela-rahditaji zitu swahrkos.

Kas wairal pa tehwiu un winas aplahrti buhs zetojis, tam fchee ta fauktee „zela-rahditaji zitu swahrkos“ nebuhs nepashstami. No zil leela swara katram zetotajam ir zela-rahditajs sweschä apgalala, lehti noprotams, jo tilai zaur zela-rahditajeem war issargatees no garakeem, newajadfigeem zeteem, kurus daudstrei nostaiiga nesinadams. Zela-rahditaji atveeglo un nowehrtichu daschu labo prashchani peh; zela nesinamas weetas, tamdeht warbuht ari daudf no lasitajeem isfaulfees: „Baldees Deewam, us muhju zeteem to netruht!“ — Nu, naw ari noleedsams, la muhju zeteem to truhft; jo zil man ir gadjees pa Widsemi un winas aplahrti zetot, tad zaur dascheem pagasteem wina zela-gabalas atrodabs tee tai labaka labrtiba. Tilai reti war atrast pagastus, kurds tu ne-atradisi, bes ween kahda „R.“ pagasta nahburgu draudse, kura ne-atradisi neweena pascha zela-rahditaja. Pateiziba nahlahs zela-waldibai, la ari jo wairal teem pagasteem, kas par to ruhpejuschees,

ka zela-rahditaji netrūhtu, bet tīl kati nošchelojami, ka tee top tehrpti zitu swahrkōs. Wifa tai lihds simtu werstu garajā zela no Zeswaines (Schwegen) zaur Raunu lihds Zehsim, kā ari no Bez-Gulbenes zaur Beebalgu lihds Kotnefei, ne-atradiš gandrīš neweena zela-rahditaja, uš kuru buhtu weeta eerahdita Latweefsch walodai. Schehlums pahrnem to eedomajotees, zil mas teel uš zela-rahditajeem eewehrota Latweefsch waloda, kuru runa wefela tauta. Kur no simts zekineekem weena ne-atradiš, kas pa Latwiju zekodams, latwiski neprastu, tur tu atradiš wifus zela-rahditajus apšimetus tabdā walodā, kuru tīkai masa data faprot. Tagad pa Latwiju zekojot, ja ne-efi, kā smejees, Bahzumehles pratejs, domafees ešot, pehz zela-rahditajeem spreeschot, kahdā tahs semes stubri, kur Latweefsch waloda netop runata. Ari atrodami pagasti, kas netaupa pat leelakas išboschanas par zela-rahditajeem. Tā ari fchinis deenas muhfu pagasts pušchkoja fawus zelus ar atmina zela-rahditajeem, bet zil fahpigi jutos, atradams, ka Latweefsch waloda uš teem naw eewehrota.

Scho wifu nopeetni apzerot zelahs jautajums: Breeksch kam mehš faweeem zekem zela-rahditajus leekam tīkai preeksch teem pahra Latweefsch walodas nepratejeem, kureem gadahs pa muhfu zekem braukt? Stihpneeka Bahwils.

Daitpukite — lihgawina.

Druhmi tumschee meshi schahza,
Tuwais strautinšch lehni schalza,
Wihlaju pee kruhtim spreeschot,
Winas roschu luhpas skubšitot
Klusu rudens nakšnina.

Skaitstahs pušes nowihtufchas,
Senu jaw nobablejušchas,
Tikai weena pukit' skaitsta
Ušseed, kas man sirdi fajsta:
Daita tautas meitina.

Daitpukite kuplo, seedi,
Batihkami smarscho faldī;
Sawu rotu laimigš kopschu,
Mihledams tew' wifu muhšchu,
Daitpukite — lihgawin'.
Stihpneeku Bahwils.

Sihki notifikumi is Rigas.

Cewainofchana. Nakti no 29. uš 30. Septemberi leelā Fuhmanu-eelā N 51 buhdamā atklastā namā tika kahdai tureenas feewetei A. K. no kahda jauna zilwela ar rewolwera schahweenu rola eewainota. Pee ismekleschanas minetais jaunais zilwels isteizis, ka winsch is mihlestibas skaudibas schahwis, bet winsch negribejis A. K. nošchaut, tīkai fabaidiht.

Nelaimes atgadijums. Otrās deenas rihtu ap pulkstēn 7 kahdi strahdneeki ar to nodarbojahs, lai waretu uš kahdas Daugawā buhdamas laiwas sehgeles ušfeet. Strahdneekem feenot sehgeles ismuka is rokahm un nahwigi fadausija weenu no strahdneekem, to pee Jaunjelgawas peerakstīto Jakobu Skrobli. Schis atgadijums teel no polizijas ismeklets.

Jonna grahmata.

Manā apgahdeenā nupat isnahja un ir dabujama wifās grahmatu bodēs schahda jauna grahmata:

Klihdungas Auntaris.

Stahstis is tizibas atjaunoschanas laikeem. Apgahdats no weza Gaujenes mahjitaja Ludwig Heerwagen. Mafsa 20 kap.

Atkalpahrdewejeem lehtaki.
Ernst Plates.

Tirgus finans.

Mums ihtis rudena laiks atmeteēs: tē lihst, tē faule spihb, brīhšcheem abi reišā; naktis stipri aufstas.

Muhfu zenas zehlahs no 151 kap. uš 156 kap. par pudu, bet tagad pirzeji atturahs, wahrbuht gaididami, waj zenas nepaliks semakas. Par aufahm mafsaja 88 lihds 89 kap. pudā. Par stepju linusehlahm 185 kap. pudā; par kanepeju sehlahm mafsaja 126 kap., pirzeji prafa 128 kap.
Gewesti lahdi 55,000 maifu un fapalatas kahdas 14,000 muzas.

Deewa-kalposchana Rig. basnij.

Seschapšmitā swēhd. p. trīhsw. sw.

Zehkaba basnijā	Spreditis plst	10 m. Holst.
	"	12 igau. m. Bind.
Petera basnijā	"	10 m. Mag. Lütens.
	"	6 m. Boelchau.
Domes basnijā	"	10 m. Zentsch.
	"	2 m. Werbatust.
Jahnu-basnijā:	"	9 latw. s. Müller.
	"	2 latw. m. Walter.
Gertrudes-bas:	"	10 wahj. m. Silde.
Jesus-basnijā:	"	10 l. m. Bergmann.
	"	2 wahj. m. Baken.
Martiju-basnijā:	"	10 latw. m. Stoll.
Trīhswēen-basnijā:	"	10 wahj. m. Fromm.
	"	6 latw. " "

Raudas-papihru zena.

Rigā, 2. Oktobri 1880.

Papihri	prafija	mafšaja.
Budimperial gabalā	8,32 r.	8,30 r.
5 proj. bankšietu 1. isšaid.	94 1/2	94 1/2
5 " " " " " "	92 1/2	92 1/2
5 proj. instris, 5. aisa.	—	93 1/2
5 " " " " " "	216	215
5 " " " " " "	211	210 1/2
5 " " " " " "	136 1/2	135
Peterb. 5 proj. pilst. oblig.	—	—
Kreewu sem kred. 5% kīlu-šim.	126	125 1/2
Čarkowas semst. 6 proj. kīlu-šim.	98 1/2	98 1/2
Rehwales and. bankas aš.	—	—
Rigas lom. bank. aš.	262	—
Leel. Kreew. dšelsš. aš.	265 1/2	265 1/2
Rig. Din. dšelsš. aš.	152	151 1/2
Din. Wit. dšelsš. aš.	—	152
Warsch. Teresj. dšelsš. aš.	132	—
Dreses. Wit. dšelsš. aš.	—	170
Rib. Balog. dšelsš. aš.	86 1/2	86
Wast. Brest. dšelsš. aš.	—	109
Waltijas dšelsš. aš.	—	109 1/2

Lihds 2. Ditt. pee Rig. atnahl. 2566 fugi; ašgahj. 2426 fugi.

Atbildošchais redaktors Ernst Plates.

Zaur scho sioju, ka esmu Zehkabitātē no August mehn. fablot atwebrufe
skolu ar panšionatu
preeksch meitenehm. Dina Linkemiez kundse.

3. Sinder-eelā 3.

Wifas sortes
papirošu, tabakas un zigaru
no Saatchi un Mangubi, Brahleem
Ggio, Schopfer'a Lasern'a fabrilahm
u. t. pr. teel pa fabrikas zenahm pahrdoti
pee 3. Stern.

3. Sinder-eelā 3.

Darba-sirgs,
2 ešped. rospustas, 2 lamas, sirgu-leetas
pahrdot lehti Peterb. Abr-Rigā Dširnawu-
dombja-eelā Nr. 5, mudrnceelumeistera Krū-
gera namā.

3. 3. Birkhahn'a,

Rigas laufmana
kantori leelajā Zeswabasnijas-eelā Nr. 14, pre-
tim, Kostinoi dšipr' pēhrl' leellopu, telu,
aitu un kasu-abdas un par tahm mafsa
augstos zenas pee ušizjamas apdeeneschanas.

J. Weisfert,

Mafšawas tehju-pahrdotawa,
Kungu un Marshat-telu-stubri, Wareises
namā, peedahwa
fawas 1880. augušchās tehlas, un profi
Familitu-tehju pa 120, 140, 160 un 180 l.
mabz., puks-tehju pa 2 r. 220, 250 un 3 r.
mabz., puks-tehju augstalas sortes pa 4
un 6 r. m., salu pēhru-tehju pirmo sorti
pa 4 r. m., tad: emihkoto roschu-tehju pa
2 r. m. Našinades- un hawana-žufuro,
fašita un zichorini.

Sirgu-Ralkis, kuischera-istaba un wahgufis
ir lehti isihrejami ahpilst. Ralku-eelā Nr. 51.

S l u d i n a j u m i.

Th. Flöther'a

ihpashī preeksch muhfu wajahšibahm konstrueeretas

stīstu-fulamas = maschines.

Riegler un beedr., Charkowā, Rigā, Leepajā,
Sel. prosp. Nr. 22. pilst. Ralku-eelā Nr. 6. leelā eelā Nr. 6.

Daru sinamu, ka manā fabrikā newis ween kā lihds fahim teel

wilna fahrsta bet ari **wehrypta**

un wadmala teel welta. Bes tam pahrdoschu sakahrstu wilnu, wilnatnas
dšijas un wadmala par fabrikas zenu.

A. Thiel, Limbaschōs.

Nama-pahrdofchana.

Rams, kura atrodahs 23 labi dšihwolti, kas
labu ihri eenes, ar leelu buhmganti, netah
no wagonu-fabrikas, ir sem loti labeem nolih-
gumeem pahrdodams. Zapeprafa Wehne-
ru-eelā Nr. 10, pa 1 tr. augšā, pa kreisu
rotu, stary plst. 9 un 12 preeksch pud. un
no plst. 5 1/2, lihds 6 1/2, pehz wuš.

Melnu kashimiru,

ripsu un šhda-brahnas dabuja leelā ihwehšē
un peedahwa par lehtahm zenahm.

J. Mitschke,

pee rastufcha.

Bodes-ruhme,

beriga preeksch material- un augiu-prezu bo-
des, ir isihrejama pee tirgus-plaishā, pee leela
pumpja, Aleksander- un Meera-reiu stubri.
Makhtalas finans turwat pee D. Schmidt.

Kungu-apgehrbi

top pehz wisaunatahs modes lehti un glihti
ihfā laikā isgatamoti. Kuhpigu apdeeneschanu
apsolidams parafstos ar zecnischanu
A. Kröhberg,
pee Pēhtera basn., pretim Ernst Plates drukat.

Bodes-ruhme

ir isihrejama
Peterb. Ahr-
Rigā Basnijas-eelā Nr. 19, apalshā.

Pirmo sorti

seepu = sables

mafās dšelsē muzinās pa 3 pudu, tapat ari
patent floralki preeksch balinaschanas ar
pamahjšichanu un wifas sortes pēhruju
peedahwa
Wilhelm Wetterich,
pee Pēhtera basn. 2

Weenas dimu gangu uhdens dširnawas
ar 2 defetinehm semes (to starpā ir weena
dala dahsa-jemes) un 2 defetines plawu ir
pahrdodamas Rinklas gub., Korifomas ap-
rikti, 7 werstes no Korifomas dšelsšjela stanijas.
Dširnawahm ir 75 kubit-ahš uhdens weenā
sekundē faufā gada-laikā. Zena ir 8000 rbl.
Tomehr scho jumu war, ja to fawstarpigi no-
lihgst, pa datahm nomahfah.
Adrese: Bz Borncowā, Mauer, ry6. A. 3.
Buxhany.

Jaunu fuhtijumu dabuja un peedahwa ar ap-
gawofchānu uš 2 gadeem wifadus lešchas-
pulkstēnus no 7 rubl. fablot, kā ari galda-
un seenas-pulkstēnus, sehdes un atšlechgas par
loti lehtahm zenahm.

D. W. Murauch, pulkstēnu taitstajs,
Teatra bulwarī Nr. 8, pretim linu-swareem.
Pulkstēni teel kreestut un lehti fatafistī.

30 rbl. pateizibas-mafšas

dabuhš no Diu pagasta-waldibas, Zehsu kreisē,
Zeswaines deaudsē, kas ismafšatus, kas waretu
ušrahdiht, kur tee nakti no 1. uš 2. Septem-
beri fah. g. fahjeenes Mifelen fatmureklam
Jakob Ošol no ganibas nojagti 2 sirti buhtu
atrodami, kā:

- 1) bruhns, kreschā gabā ehrešē, 100 rubl.
wehrtiba, ar masu balu šimiti peeri, ih-
fas kresches uš labo puš, kreifas preekschas
kahjas nags uš ahru un ari drustu uš weh-
šišchā balts, kreifa palak-lahja lihds puš
stibam balta lihds ar nagu, labai palak-
jai nags ar walni balts.
- 2) bruhns sirgs, 8. gadā, ar ihšahm kreschēnu
waitat uš labo puš, platu palatu un kruht-
im, 70 rbl. wehrtiba.

Augstu laimi!

la federatorem
Strafianu Pehtram ar
Awocianu Annu
wehle
Sarkann Mikelis.

Behz. Keis. 3. Behzu draudses teefas spreeduma ir par schieenas peederigu

Jahni Busch

konkurse nolika; tadekl wina parahdu deweji un nehmejt teel usajinati, triju mehneschu laika, tas ir lihds 24. Dezemberim sch. g. pee schads pagasta-teefas ar fawem usdewumem peeteilties; wehlat newerns netis peenemts un konkursef idarischana ees fawu zelu.

(Peemines teel, la Gubernas awises ir ari schads isfludinajums eeliks.)
Pag. teefas preehschetais: A. Putnisch.
Str.: A. Berrinisch.

Zemjamas pilschetu, muischu un pagastu polizijas teel laipni luhgtas, schieenas peederigem zeescht peeflobinabt, lai fawas malfaschanas lihds 18. Ottoberim sch. g.; ne-utruhl fofchi un pee 1 rbl. strabpes, te nolihdsina.

Behzu mahz. pag. wald., 25. Septbr. 1880.
Pag. wazalois: W. Jakobson.

Jannas meitenes,

tas grib strodereschanu un schuites sibmescham gruntigt bei malfas eemahzites, war peeteilties Gelsch-Riga: Pils-eela Nr. 13, 3 trepes augstu. Turpat ar' war gutas-weetu dabuht. Dahmu-stroderetene A. Rosenbergs.

Misina besmeri

no itweena eesweruma un weeglahm un swarigahm lahetehm, ar augstas Keisara waldischanas un Rigas rahtes stempeli apdroshinati, tamdekl geldigt preehsch andelmaancem, turischem, mahjakm un faineezibahm, teel newern pahrdoti, bet ardesan itweenam besmeram tas pizeja waheds par weiti wirtu usfisis un weena pee Ernst Plates tunga driekta, preehsch 1881. geldiga Widsemes laila-grahmata flapt dahwina lai

weenteesiga wifu wezakā un gruntiga

J.
Englischu

Redlich
magasinē.

Sweedru original = arklus,

ihsti labi taisitus,

patent gredsemu-rullus, gluschi no dsels,
uspleschanas-arklus, platfeschanas-maschines,
patent sehjamas-maschines, gehpel kulamas-maschines, labibas
tibrijamas maschines,
Claytona un Schuttleworta lokomobiles un damf-kuhlejus pee-
dahwa no lehgera

B. van Dyl'a pehznahzeji,
Riga, leela Smiltschu-eela Nr. 1.

Trihodesmit lehtus

Luh-grunts gabalus,

Lona laina pee Bauilas zela, 300 kwadrat-ases leelumā, us wehleschanos leelalus pahrdod pee weeglatas nomalfaschanas; un par it semu grunts zins

Georg Chalheim.

Kantoris: Kerkowius mahja pee rachtuscha.

Ro genjures atwehlets. Riga, 3. Ottoberi 1880.

Drulats un dabujams pee biltschu- un grahmata-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Riga pee Petera-basnjias.

Par sinu.

Tagad es dschwaju Gelsch-Rigas Kalku-eela Nr. 20 un esmu preehsch puddeenās lihds pulstien 12 runajams.

Jakob Pehschen,
Hofgerichts- un Rabtes-advokat.

Jannas meitenes,

turas jaw prot schuht, war strodereschanu isda laika eemahzites Nr-Rigas Kalku-eela Nr. 50. sehta pa 1 tr. augschā pee Zubrs lases.

Turpat tahs war dabuht dschwofli. 3

Wizjams natts-waftneeks

ar labahm leezibas-sibnehim, war labu weetu dabuht Altonas-eela Nr. 75.

Labu Saireeschu lehger-alm,
Pilsenes alu un porteri 1/2 un 1/2 pudles isf. 3. Douquill'a drubschā pedahwa 8. Popp, Marstal-eela Nr. 6.

Fabulas

if Latweeschu tantas sadshwes

(II. dschedaschanas-swehtkeem par peerimiu) ir dabujamas wifas Rigas Latweeschu grabmatu-pahrdotawās. Malfa 5 l. Atkalpahdeweji war dabuht Ernst Plates grabmatu-drulataja yar lehtatu zenu.

Wisangstafahs goda-algas

III. Baltijas laukfaimneez. istahde

Riga, Junita mehnesi 1880

dabuja no mums istahditahs

schujamas

maschines.

Wisleelaka iswehle.

Pilniga galwoschana.

Wislehtafahs zenas.

Zühr un Zimmerthal,

Riga, leela Smiltschu-eela Nr. 7.

Kreewu

fabrikas-istrahdaajumu- (industrijas-)

mahkslas-leetu istahde

Maskawā 1881mā gadā.

1881mā gadā tiks Maskawā, tai laika no 15. Maja lihds 15. Septemberim isrihkota istahde, surā atwadisees wif fabriku-, mahkslas- un amatneezibas-istrahdaajumi un buhs schahpās 11 nodakas eedaliti:

- I. nodaka: mahkslas istrahdaajumi;
- II. " istrahdaajumi, kasshimesahs us sinibahm un mahzibu;
- III. " laukfaimneezibas raschojumi;
- IV. " kalnu- un fahls-industrijas raschojumi;
- V. " schkeedru-angu istrahdaajumi;
- VI. " fabrikas- un amatneezibas istrahdaajumi is metala;
- VII. " fabrikas raschojumi (zulkurs, seepes, pawibrs, silks u. t. pr.);
- VIII. " amatneezibas un wisadi ziti istrahdaajumi;
- IX. " maschines, aparati, buhwmateriali un buhwdarbi;
- X. " dabru- un saknu-fopschana;
- XI. " mahjas-kustoni.

Apatscha parastijusees angischejahs istahdes palihgu-komiteja zaur scho usajina wifus-los, kuri gribetu pee fahis istahdes peedalitees, eepreehschejas peeteilschanas pahr subtamahm leetahm us augschā mineto istahdi til drihi zil eespehjams, bet us latru wifst ne wehlat la lihds 15. Novemberim sch. g. Rigas palihgu-komitejai peshuhliht. Preehsch peeteilschanahm, tas tajni pee andeles- u. manufakturu departementes, jeb pee Maskawas andeles- un manufaktur-padomes nodakas teel peshuhlitas, ir wiswehlafais laifs 1. Dezemberis 1880 nolikts. Istahdamahs leetas tils peenemtas Maskawā no 15. Merja fahlot lihds 1mam Majam nahkofschā gadā.

Wifas nahlitas finas tils Rigas birschas-komitejas tanzelejā pasneegtas, kur ari war nosajijumus un formularus preehsch peeteilschanahm un fakturas bei malfas fanemt.

Rigas palihgu-komitejas wahrdā:

Preehschneels: A. von Grote.

Sekretars: Joh. Schmidt.

Nupat tika gatawa un ir dabujama Widsemes weza un jauna

Laika-grahmata

uj 1881. gadu

un malfa ne-eseeta 5 rubl. par simtu, eseeta 10 kop. gabalā.

Laika-grahmata ir ar bildehm puschkota un pafneeds jauku stahstu isfemneeku dschwes, tad faimneezibas padomus, joku stahstiaus, dschefmas u. t. pr.

Ernst Plates.

Rig. Latw. amatn. beedr.

fakems beedru nandu

un jannus beedrus swehtdeen 6. Ottoberi no pulstien 2-5 pehzpuodeenā.

Preehsch neeziba.

Pasuduse wijole

ar bogenu ir 28. jeb 29. Septemberi us 3fcha Weischu dambja no Wagnera lihds Dingeram. Pahzelejs teel nihtli luhgtas, to nodot Sarkan-daugawā, Dolbaschowa lasarmē, jo zitadi pahdelaajam; nabaga salbatinām, te leela stahde jazeesch. Krona patejibas alga.

Ro polizijas atwehlets.